

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos
Tekijä-Författare-Author Jäppinen, Sari		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Organisaation rakenne valmistuspalveluyrityksessä: Tapaustutkimus Henry Mintzbergin organisaatiotypologian organisaatorakenteen ideaalimallien ja kohdeorganisaation todellisuuden vastaavuudesta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Hallinto-oppi		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2001-12-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89 + 2 liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma tarkastelee organisaation rakennetta, rakenteeseen vaikuttavia tekijöitä sekä rakenteen vaikutusta organisaation toimintaan. Rakenne syntyy yritysjohton päätösten tuloksena ja ilmaisee organisaation jäsenten ja heidän toimintansa järjestyksen ja suhteen. Oikea rakenne mahdollistaa organisaation sopeutumisen liiketoimintatilanteeseen ja tukee tavoitteiden saavuttamista. Rakenne tukee myös organisaation päätöksentekojärjestelmää ja siihen tarvittavaa informaatiovirtaa. Organisaation rakenneratkaisut ovat nousseet menestykseen vaikuttavien tekijöiden kärkipäähän nykypäivän toimintaympäristössä.</p> <p>Lähtökohtana on organisaatioteoreettinen lähestymistapa ja käsitteistö. Organisaatioteorian piirissä tutkitaan mitkä tekijät vaikuttavat parhaaseen organisoitumistapaan ja millaisia vaatimuksia organisaatorakenteelle asetetaan. Kontingenssiteoria on organisaatorakenteen ja ympäristön välistä suhdetta ainutlaatuisessa tilanteessa tutkiva normatiivinen ja relativistinen suuntaus. Kontingenssiteorian mukaan on olemassa riippuvuussuhdeverkosto organisaation ympäristön monimuotoisuuden ja muutosten, organisaation sisäisen differentiaation, integraation sekä konfliktinratkaisukyvyyn välillä.</p> <p>Tutkimuksen teoreettinen viitekehys perustuu Henry Mintzbergin (1979) organisaatiotypologiaan eli konfiguraatioteoriaan. Taustateorian on järjestelmäteoria, joka tarkastelee organisaatioita yksilöllisinä, avoimina järjestelminä, jotka ovat vuorovaikutuksessa toistensa ja ympäristönsä kanssa.</p> <p>Tutkimuksessa luokitellaan kohdeorganisaatio Mintzbergin typologian avulla ja samalla tutkitaan typologian soveltuvuutta nykypäivän organisaation luokitteluun. Tärkeimmät tutkimuskysymykset ovat: Millainen on valmistuspalveluyrityksen organisaatio? Miksi tietty rakenne on valittu? Millaiset tekijät vaikuttavat rakenteen valintaan? Aineisto keskittyy tutkimushetkeen syksyllä 1999, mutta kertoo myös kohdeorganisaation rakenteen muutoksista sen historian aikana Tutkimuksen empiriaosa on toteutettu yksittäistapaustutkimuksena.</p> <p>Kohdeorganisaatio on suomalainen elektroniikan valmistuspalveluyritys Elcoteq Network Oyj. Lähestymistapa on holistinen eli tutkimusyksikkönä on koko konserniorganisaatio. Tutkimusaineisto koostuu 9 teemahaastattelusta, joista saatua aineistoa täydennettiin dokumenteilla sekä osallistuvan havainnoinnin avulla saadulla aineistolla. Aineisto analysoitiin kvalitatiivisesti Alasuutarin (1993) mallin mukaisesti. Tulokinnalla ja ymmärtämisellä on analysoinnissa vahva rooli.</p> <p>Kohdeorganisaation rakenne osoittautui ns. hybridirakenteeksi (divisiona-konebyrokraatia-adhokratia) ja tutkimuksessa ilmeni selkeitä eroja organisaation eri osien välillä. Organisaation perusrakenne ylätasolla on divisioonarakenne, joka perustuu markkinoiden aluejakoon. Palveluorganisaatioajattelu on voimakkaasti vaikuttanut rakenteeseen asiakaslähtöisyyden kautta. Liiketoiminnalliset yksiköt tuottavat lähes identtisiä valmistuspalveluja asiakastarpeeseen päämarkkina-alueilla ja konsernitoimisto on keskittänyt itselleen tiettyjä toimintoja ja valtaa taatakseen toiminnan yhtenäisyyden. Toimintaa on aktiivisesti formalisoitu viime vuosina.</p> <p>Tutkimuksessa tuli esiin myös mielikuva rakenteesta ”työkaluna”, jota voidaan muuttaa tarvittaessa. Rakenteessa on oltava joustoa. Tilannetekijät vaikuttivat vahvasti rakenteeseen. Tärkeimmät tilannetekijät olivat organisaation ympäristö ja koko, tarkemmin kasvu.</p> <p>Tärkeimmät lähteet: Mintzberg, H. (1979): The Structuring of Organizations; Grönroos, C. (1998): Nyt kilpaillaan palveluilla; Ollus ym., toim. (1998a): Verkostojen vallankumous. Miten johtaa verkostoyritystä; Ollus ym., toim. (1998b): Yritysverkostot – kilpailua tiedolla, nopeudella ja joustavuudella.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Organisaatio - rakenne Organisaatiotutkimus Organisaatioteoriat - kontingenssiteoria Palveluyritykset		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		